

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการที่เกี่ยวกับการกระจายพันธุ์ นิเวศวิทยา และฤดูออกดอกของกล้วยไม้ เพื่อใช้ในการวางแผนงานสำรวจ
2. ศึกษาลักษณะพื้นฐานวิทยาทั่วไปของพืชวงศ์กล้วยไม้ (Family Orchidaceae) การจำแนกกลุ่มในระดับวงศ์ย่อย (Subfamily) สกุล (Genus) เผ่า (Tribe) และลักษณะที่สำคัญต่อการระบุชนิด (Species) เพื่อหาชื่อวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง
3. ศึกษางานวิจัยด้านพรรณพฤกษชาติและความหลากหลายของพรรณพืชที่ศึกษาในพื้นที่อุทยานแห่งชาติภูเวียง จังหวัดขอนแก่น และบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง รวมถึงในจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยและจังหวัดใกล้เคียง เพื่อรวบรวมจำนวนและชนิดของกล้วยไม้ที่พบในบริเวณใกล้เคียงเท่าที่มีการศึกษาวิจัย มาใช้ประกอบการวางแผนงานสำรวจกล้วยไม้ในพื้นที่

วิธีการสำรวจพืช

สำรวจพืชวงศ์กล้วยไม้ในอุทยานแห่งชาติภูเวียง โดยวิธีการสุ่มแบบกำหนดเส้นทางสำรวจ โดยกำหนดเส้นทางสำรวจตามแนวเส้นทางศึกษาธรรมชาติและบริเวณแหล่งเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าที่ทางอุทยานฯ ได้จัดทำไว้เป็นเส้นทางหลัก และพื้นที่อื่นๆ ที่สามารถเข้าสำรวจได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้เป็นตัวแทนของพื้นที่จริงได้ดีที่สุดและให้ครอบคลุมพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้น้อยที่สุด โดยทำการสำรวจภาคสนาม สองหรือสามเดือนต่อครั้ง ตามฤดูกาลออกดอกของกล้วยไม้และศึกษาหลักฐานวิทยาโครงสร้างดอกเพื่อระบุชนิดที่ถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การระบุชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific name)

- 1.1 ศึกษาและบันทึกลักษณะทางสัณฐานวิทยาของกล้วยไม้ที่สำรวจพบ ถ่ายภาพ จำแนกและระบุชนิดเบื้องต้น สำหรับชนิดที่ไม่สามารถจำแนกเบื้องต้นในพื้นที่ได้ บันทึก

ลักษณะทั่วไป เก็บตัวอย่างดอกเพื่อศึกษารละเอียดภายใต้กล้องจุลทรรศน์แบบสเตอริโอ และหาชื่อวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้องต่อไป

1.2 ระบุชนิดกล้วยไม้ที่สำรวจพบในพื้นที่โดยใช้วิธีทางอนุกรมวิธานคือรูปวิธานระบุชนิดของ Larsen & de Vogel (1972), Seidenfaden (1975a, 1975b, 1975c, 1976, 1977, 1978a, 1978b, 1979, 1980, 1982, 1983, 1985, 1986, 1988, 1995 และ 1997), Seidenfaden & Wood (1992) และ Seidenfaden & Pedersen (2003) เอกสารวิชาการต่างๆ และการเทียบตัวอย่างพรรณไม้แห้ง ณ พิพิธภัณฑ์พืชมหาวิทยาลัยขอนแก่น และหอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพรรณพืช เพิ่มเติม เพื่อเทียบตัวอย่างพันธุ์ไม้ที่ไม่สามารถระบุชนิดได้ชัดเจน

2. ชื่อท้องถิ่น

การใช้ชื่อท้องถิ่น ชื่อพื้นเมือง หรือชื่อภาษาไทยที่ใช้กัน โดยทั่วไปของกล้วยไม้ที่สำรวจพบ ใช้ตามหนังสือชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย เต็ม สมิตินันทน์ (ส่วนพฤกษศาสตร์ป่าไม้ สำนักวิชาการป่าไม้ กรมป่าไม้, 2544) ซึ่งได้รวบรวมชื่อท้องถิ่นของพรรณไม้ชนิดต่างๆ ที่สำรวจพบในประเทศไทย ที่ใช้ในจังหวัดหรือพื้นที่ต่างๆ ในประเทศไว้มากที่สุดในปัจจุบัน

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

เดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 – กันยายน พ.ศ. 2554 รวมระยะเวลา 12 เดือน